

AINOA SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA. ILMESTYVÄ KAIKKINA ARKIPÄIVINÄ. KAIKILLE JOTKA HALUAVAT TÄHDÄ LIUKETTA CANADAN SUOMALAISTEN KANSSA ON TÄMÄ LEHTI EDULLI-
GIN ILMOITUSLEHTI.

TYÖKANSIA

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN LAHNEKANNATTAJA

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

No. 95. — 1912.

Maanantaina, Heinäkkuun 16 p. — Monday, July 16th.

VI: s vuokasta — Vol. VI.

Diktaattori- valta edelleen Van- couverissa.

Vancouverin poliisineuvosto kaup-
pungin sivulakin vedoten enään-
nyt sosialistit oikeuden pitää
kokouksia.

Vancouver, B. C., heinäk. 9 p. —
Eilen illalla kokouksessaan poliis-
ineuvosto kielsi sosialistien pitä-
mistä kokouksia. Tämän asian kas-
kustelu johtui siitä kun Charles
Lester oli tähtynyt neuvotteluuppy
nän saada pitää katukokouksia.
Neuvosto kielisti päätöksellään
taantaa väitettyä kaup-
pungin sivulakin, selitettiin ettei
tuon lain mukaan neuvosto ei voi
"parhaalla tädollaan" pyrkiä
tuon suosta.

Jak, kyllähän niitä verukkeita
piisaa oikein "laillisia", kun on
kysymyksessä työväestön pyrkii-
mykset, vaikka oikeastaan "van-
hempien" lakien mukaan on puhe-
oikeus kaikille, jota saa käyttää
kaikenlaisen nappulasaaksat,
mutta ei "lailla" varallinen
työväestö.

LAKOSALOEVIA PUKUTY- LAISIA SAROTETTU.

Montreal, Que., heinäk. 13 p. —
Eilen annettiin täällä todellisia
luokkatoumoita, jotka hyvin ku-
vastavat miten yllätyttiä "hittis-
läisiä oikein" voidaan — jakaa.
Viisi lakolaisista, jotka olivat val-
tiorevolla, oli eräs virkaryketti
vanguunut mukia käyttävän tukki-
nimestä ja "esivallan" vastusta-
mista kun tämä suvaitse kääski
heitä "sirtymään". Heille tuo-
mittiin kullekin \$30 sakkoo ta
kaksi kuukautta vankuutta.

HAUDANTAKAINEN HELVET- TI ANASTETTU POIS BUSINEKSESTA.

Washington, D. C., heinäk. 13 p. —
Kansainvälisen uskonnontutki-
jan yhdistyksen kokouksessa
Glen Echoss lähellä Washingtonia,
yksimielisesti äänestettiin
"palava tulikiviä", helvetti,
olennomattomia. Yhdistyksen jä-
senet myöskin ovat kehottaneet
kaikkia pappeja Yhdysvalloissa
julkaisemaan rehellen mielipite-
tensä tästä asiasta kukin oman
paikkakunnansa lehdeksi ja myös
kun pyydyt jostakin sanomaleh-
destä toimittajaa kehottamaan
paikkakunnansa pappeja kirjoit-
maan lehteen vakuumuksesta
helvetin suhteen.

William P. Hall, joka asian en-
sin ehdotti äänestykselle, sanoi,
että helvetti on ainoastaan tietä-
mättömien ihmisten mielikuvitus-
kissa. Hän sanoi, että johtavat
teologitien koulujen professorit
eivät enää opte helvetti-oppoja
ja että papit yleensä eivät usko
helvetin olemassaoloon.

AIKA MUUTTUU.

Belgian kuningas on nostonut
kinnonlakia vankuudesta.

sakin perheensä kunnian puolu-
tamiseksi. Ja kaikki merkit osoit-
tavat, että siihen ei tule enää ku-
lumaan kovinkaan pitkiä aika, kun
kruunupää menettävät "jobinaa"
kaikissa maissa. Kasan alkaa jo
kaikissa maissa huomata sen toi-
sin, että sen edut vaativat sen
vapautumaan sekä kruunatuista
että kruunamattomista riistijä-
stä. Harvinaisella aikakausi lähe-
ne loppuaan ja uuden aikakau-
den kansanvaltaisuuden päivä
koittaa yhä voimakkaammin. Suu-
rin, voimakkain ja arvokkain yhi-
teiskuntaluokka — työväenluok-
ka — valmistautuu kaikkialla va-
pautumaan itsensä kapitalismin
kalkeista, eikä sitä voi estää mi-
kään voima.

HALLITUS SUUNNITTELEE PERUSTAA KUNNALLISIA TEURASTAMOITA.

Ottawa, Ont., heinäk. 10 p. —
Torontossa ja muualla Canadassa
hessissa kaupungeissa on voimakas
agitatio käynnissä yksityisten
teurastamojen poistamiseksi ja
hallituksen tai kunnallisten teur-
astamojen rakentamiseksi. Maan
viljelysdepartementin päällään-
pöytästä tohtori Robert Barnes
julistuksesta lehdeille sanoo, et-
tä yksityiset liha-teurastamot ovat
kaubitaisia laitoja, jotka yleis-
tiedon edun nimessä täytyy hävittää.
Tässä yhteydessä hän lausui de-
partmentin hiljattain julkas-
seista lehteistä, jossa sanotaan
m. m. seuraavaa: Kuten pikemmin
kaikki yksityiset teurastamot hä-
vitetään, sen parempi, kun suu-
rimos keltovomasta tavaraa tuo-
vissa niistä epämiellyttäviä ja e-
päterveellisiä palikoita. Kun-
nallisten teurastamot on nykyai-
kainen välttämättömyys ja sen täy-
ty toteutua.

Edelleen vähin vastustusta on
odotettavissa että liittohallitus
sen osasto valvoo paikallisia liha-
markkinoita jokaisessa kylässä ja
kaupungeissa yli Canadan. Jokai-
sen henkilön velvollisuus on pitää
huoli että hänen perhe ja hän itse
ei syö saastuttua ja epäterveel-
listä lihaa ja turvallisissa tässä
kysymyksessä voidaan vain sau-
vasta siten että perustetaan kun-
nallisia teurastamoita.
Kannattavaa puuhaa, ainakin
sitten näkökannalta, että niinkaan
kun ihmiset lihaa syövät olit tä-
mään liike kuntien kontroleera-
uskeskusteluun edullisempi. Mikä
olisi toivottavaa on se että tä-
tä ajatusta ihmiskäsiteltäisiin, et-
tä kaikki tuotantoalat vain kun-
tien ja valtioiden omistamana
tuottavat suurimman hyödyn ko-
ko kansalle.

KIETOLAKIPUOLUE NIMIT- TÄNYT PRESIDENTIN- EDHOKKAANSA.

Atlantic City, N. J., heinäk. 13 p. —
Kieltolakiapuolueen kansal-
lakonventioson omissa istu-
nossaan nimitti Eugene W. Cha-
plin, Arizonaa presidenttiehdok-
kaaksi ja Marion S. Watkinsin,
Ohioa, varapresidentin ehdok-
ka.

„Ihmeitä“ tapahtu- nut Englannissa.

Hänen majesteettinsa kuningas
George on taidolla "jussumut
pikkua" hiilikaviokeissa ja saa-
nut maistaa raskaan työntön
suola. — Koko "sivistynyt"
maailma nyt jumaloipi päiviem-
me "sankaria".

New York, N. Y., heinäk. 10 p. —
Lontoosta saapui New York Ti-
mesille seuraava sähkösanoma:
Huolimatta eilen tapahtuneesta
räjähdyksestä Yorkissa hiilikai-
voksessa Yorkshirissä, joka vei
elämän kahdeksalta työmiehen
henkilöltä, kuningas George täy-
ti suunnitelmansa laukeutua hiili-
kaivokeissa Elcheerissa, nähdäk-
seen itse niitä olosuhteita, joitten
alaisena "hänen" mainarina työ
kentelevät. Daily Mailin raport-
teri, joka seurasi kunninkaalista,
sanoo seuraavaa:

Kuningas käytti harmaata, ke-
vyttä pukua ilman päällystöpö-
kua. Saavuttuamme nostaukelle
kaivannon viranomaiset käskivät
luovuttamaan kaikki tulitikut,
piiput ja tupakan. Hänen majes-
teettinsa sanoi ettei hänellä ole tu-
litikkuja, mutta tarjosi aikarok-
kelonsa. Yorkin arkipiispa ja lordi
di Charles Baresford antoi tulit-
kikahlaattokansa ja kaikkiaan
kaivosviranomaiselle kartut kau-
nissa kokolema piippoja ja sikarila
tikkeitä.
Kun saapui tieto Cadelyn on-
nettomuudesta, pelättiin että kun-
ingessa peruttua kaivannon las-
keutumisessa, mutta hän lakasi
syrjään kaikki esteet. Hänen pää-
tönsä mainarit pitivät oivallisi-
sena (7). Kun miehiä laskeva kei-
si, jossa nyt oli kunninkalteen
joukkue, laskeusi, maanpäällä työt
kentelevä kokoontuivat aukolle
ja kulkettiin illohuodon.

Kuultuun pitemmän matkan
kaivokeissa kuningas köyryssin-
säkin ryömi läpi matalan kulkie-
tän ja saapui suurempaan tilaan
missä kaikki miehiä oli kyykkyllä
hursasti pikkua käyttämässä. Toi-
selä heistä kuningas "pyysi" pi-
kan, tummesti sen painoa, kotoi-
ti sen ja sitten (ajattelkaan tätä)
iski sillä oimistuella seurauksel-
la, että hiiliä tomati alas.
Kuningas sanoi että hän voisi kertoa
enon kovan ja pehmeän hiilen vä-
lillä, jolla on suuri ero.

Molemmat mainarit kertoivat
että kuningas käsiteli pikkua tai-
tavasti, "ja sanoi että tuntee sen
kovaksi tioksi". Mainarit yleis-
ti (1) lisäivät, että myöskin ovat löi-
sää että kuningas otti näytepaka-
leen iskemättään hiljettä, muis-
toksi että hän on puskunut töitä.
Kaikkiaan kuningas oli kaiva-
nossa neljäkymmentä minuuttia.
Tästä perin "tärkeistä" ta-
pauksista nyt vellotaan laajasti
porvarilehdissä, kun kuningas ha-
luaa tutkia työläisten olosu-
hteita ja vielä hiilikaviokeissaan
tähänmyytsi siltä että hän "tun-
tee" kaivostyötä.

si seuraavalla tavalla, joka si tar-
kastajien ihmettelemään:

Hyvän kamalaisen ei tulisi kos-
kaan äänestä miestä joka on
"suuretkuttaja", koska hän pa-
nee taskunsa saamansa rahat, lai-
minlyö tehvänsä ja ei koeta teh-
dä kaupunkia hyvinvoivaksi.

Hänen tulisi äänestää väkijou-
malikeitistä vastaan ja eikä niitä
koskaan käyttää. Hänen ei tulisi
koskaan käyttää hävytöntä kiel-
tä ja hänen tulee aina auttaa köy-
hiä ja puutteessa olevia.

Hänen tulisi äänestää katujen
päälyttämisen puolesta ja koet-
taa tehdä kaupunkinsa kunnolli-
seksi asuinpaikaksi. Hänen tulisi
laittaa hyviä kouluja ja laittaa
lapsensa niihin.

Hänen tulisi koettaa estää ra-
han kulutusta armeijalla ja so-
laivastovalta ja ehkäistä sota, sen
asian kultaan rahan kaupun-
kien kaunistamiseksi.

Vieli pitäisi olla lika ja vesi-
johtoja, puhelimia ja sähkövaloja
yli kaupunkin.

Hänen tulisi vaikuttaa kauniin
majatalojen ja hienojen hien-
tien rakentamiseen, ei sallia olla
kurjia asuntoja, saattaa ihmiset
puhdistamaan pihansa ja olla sil-
lä kunnia kukkia.

Milloin hän huomaa miehen
työmiehenä, hänen tulisi koettaa
sanda hänelle työtä ja sitten hän
sitten sellainen mitä minä kutsun
hyväksi kansalaiseksi.

Toisankin noin muuten pojat
ajattelisi on monta keltomäistä
järkevää ja rohkeasta ajatusta,
pallon järkevyyttä jolla yleensä
kapitalisteilla on. Tuosta poista
voi toivon tulevan sosialistin,
ainakin on hyvät edellytykset.

TUOMARI HANFORDIN ANSIO LUETTELOA PENGOTAAN EDELLEEN.

Suurlinsektuissa seattlelainen
tuomari, joka riisti Olosonilta
kansalaisoikeudet sosialistien
töiden tässä kokea, että so-
sialistit eivät alista mielivaltaan
ja laittomuutta.

Seattle, Wash., heinäk. 13 p. —
Edustajahuoneen oikeuskomitean
valitus valioikunta aloitti kol-
mannen tutkimusviljoon Yhdysval-
tain piirituomari Cornelius H.
Hanfordin jutussa. Tutkimuksen
alaisena on nyt kaksi asia: Leo-
nard Olssonin kansalaisoikeus-
en riistämisen ja tuomari Hanfor-
din väärinkäytettyäminen erään
laivaviesmäyhtöjen vararikkoju-
tussa.

Tuomarin juoppoutta tutkitaan
yllä. Neiti Adella Parker, korke-
koulun opettaja, tuomiokunnan
puolesta ja tasa-arvoista äänioikeu-
den puolesta sanomalehden toimit-
taja vannoi näinensä tuomari
Hanfordin juovuksissa katuvaa
nassa kaksikin eri kertaa, selo-
ttaa lähemmäs nuo tapaukset.

Yhteisömistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensilainaksi
däntökaudella ratkaistavaksi.
— Ministeri Lucas on mennyt
Englantiin tutkimaan asiaa.

Dominion hallitus myös voi itse
rakennuttaa tokan Quebeciin.
— kun yksityisiä tarjokkaita
huonoksi lullua bisneksen ta-
kia ei ilmaannu.

Toronto, Ont., heinäk. 13 p. —
James Whitney, puhussaan I. B.
Lucasen rekistä Englantiin tä-
ssä kesänä, jossa hän Ontarion e-
län uudistuksia toimenpään, ei
ilmoitti että puhelinlaitoksen yhi-
teisöllinen kontroleeraus tai suo-
ra omistus on saanut maakunnan
hallituksen huomiota ja tulee to-
dennäköisesti lainsäätäjänkun-
en si-istuntokaudella käsiteltäväk-
si.

Lucas on nyt matkalla Englan-
tiin ja tulee hän muitten tehtävi-
en ohella tarkoin tutkimaan pu-
helinlaitoksen yhteisöllistä omis-
tusta, mikä vallitsee useissa pai-
koin Englannissa. Tämä johtui
sitten että pääministeri Whitneyn
huomio, erikoisesti kohdistui en-
glantilaisen puhelinsesteemin hä-
nen ollessaan viime kerran Eng-
lannissa. Joka kunkausi sitten
Englantiin puhelinsestidepartemen-
ti päätti laittaa oman puhelinlai-
tokeensa ja kehittää sitä samal-
laseksi kun kunnalliset tällaiset
laitokset ovat.

Mr. Lucas, niin vaknuttetaan,
on asiantuntija näissä asioissa, sil-
lä hän on paljon tutkinut puheli-
nitokeensa Ontariossa ja oli se-
erikoisen lainsäätäjänkunon komi-
teen puheenjohtajana, joka tutki
Ontarion maakunnan maalaikyli-
en puhelinjärjestelmää.

Quebecin tolkkusmys.

Ottawa, Ont., heinäk. 13 p. —
Näyttää siltä, että Dominion hal-
lituksen itsensä on rakennettava
suuri tokan Quebeciin, jota mää-
ritellään maailman suurimmaksi
laitokseksi alallaan.

Alkuperäinen suunnitelma oli,
että tokan rakentaa ja "rnnnaa"
yksityinen kompania, joka tulisi
saamaan Dominion hallitukselta
kolmeksi kymmeneksi viideksi
vuodeksi 3½ pros. vuotuista lai-
ka-avustusta viiden ja puolen mil-
joonan vähimmäistä vuotuista
liikekettä. Tällainen ehdotus teh-
tiin joulukuuta ensiä ja oli tarjouk-
sen oltava sisällä t. k. 1 päivään
mennessä, mutta ainoastaan yksi
saapui John Jacksonilta ja sekin
oli sen muotoinen, että hän tarjoi-
ti rakentamaan tokan ja
sitten sen luovuttamaan hallituk-
sele mieluummin kuin tehdä lai-
tos yksityistä käyttöön varten ja
sanda hallitukselta lahjoja. To-
kan rakentaminen yksistään, il-
man rakennuksia ja korjauksia
toteutuu tuleva maksamaan noin

lakin. Mutta ennenkuin se tätä
tekee tulee hallitus käsittelemään
joko hallitus itse ottaa runna-
takeen laitosta. Jokatapaukses-
sa tokan rakentaminen myöhistä
ja tuottaa hankaluutta St. Law-
rencen tien liikenteelle.

Näihin hallituksen ja kuntien
omistusoikeustouhisiin on lisä-
sosialistisella näkökannalla suot-
tavaa. Se että Ontarion hallitus
edes touhnaa rakentaa oman pu-
helinlaitoksen riippuu siitä, että
hallituksen joka meinaa pyyvä
pystyys täytyy ainakin näytellä
kansanetuja kannattavaa naama-
ria. Jos puhelinkompaniat Onta-
rionissa hyvin tuottavat ja halli-
tus siitä huolimatta rhyhty tois-
tamaan oman laitoksen perusta-
mista, tapahtuu se erehtymättö-
masti edellämäinusta ayytä.

Porvarillisella hallituksella tällai-
sia uudistuksia toimenpään, ei
ei ole sosialistinen tarkoituksesi-
siirtä koko tuotanto asteettain
kotiin ja hallitusten huostaan
Eihin tuki. Ja kun kerran tämä
tarkutus ei ole, niin silloinkin
kun joku tuotannonala sanoak-
semme pakosta joutuu kuintain tai
varsinkin valtion huostaan, ei si-
tä yritetäkään johtaa sillä tavalla
että se joutuisi edulliseen valio-
verratuna kapitalistisella liike-
kannanalta.

Joskus, kuten nyt Quebecin tol-
kakysymys näyttää kehittyvän,
kui niin, että hallitus pakosta
joutuu ottamaan sellaisia laitoksa
haltuunsa, jotka, valkainkaan
liikenteelle ja yleisdyistyksele
tulit välttämättömiä, eivät kap-
italistisen liikeperiaatteen kannal-
ta ole edullisia. Kun kirjanpito
osoittaa, että niin ja niin paljon
liike on tuottanut "tapioita",
silloin kapitalismin lellipöytä kää-
riä kantavat: Yhteisöllinen omis-
tusoikeus ei vetele, kokemus sen
tuotteen. Ne tuotantoalat jotka
kapitalistisesti ovat perämiä ja jo
keksityynyt, niitä ei kapitalis-
tisesti hallitukset alusta armostaan,
siirtä valtiolle ja kunnille. Se-
hän olisi suoraan itsemurhaa.

PYÖRREMYRSKY GRAND RAPIDSISSA.

Loukkaantunut yli neljäkymmen-
tä henkilöä ja vahingoittanut
paljon omaisuutta.

Grand Rapids, Mich., heinäk.
13 p. — Kaupunkiamme kohtasi
tänään pyörremyrsky, joka louk-
kasi yli neljäkymmentä henkilöä,
jotakin koko vaarallisesti ja va-
hingoitti omaisuutta tuhansien
dollarien arvosta. Myrsky saapui
kaupunkin länsipuolelta noin nel-
jän aikaan. Ensimmäinen se iski
kaupunkin markkina-alueelle ja rajalla
olevan Grand Rapids Centerin
laakea alueella puiston. Markki-
nala-alue oli täytetty farmaareil-
hevosineen kun liike oli juuri al-
kanut. Pyörre nousi ilmaan pal-
loppina laven ja leivitti sen pal-
loppina laven. Syntyä tavaton
päänsä. Hevosia kuoli ja paljon
ihänsi loukkaantui, useat nain-
pahoin että täytyi viedä saira-
alaan. Poliisiarmeija ja palokunta

Kaksituhatta työläistä joutunut työttömäksi.

Kapitalistiselle järjestelmälle o-
minainen voittotoukanto on saat-
tanut suurpohjasta J. R. Boothin
sahamyllyt niin kurjaan kun-
toon, että kaikki työt täytyi
yhtäkkiä lopettaa. Töiden sel-
aus kestää ehkä pitemmän a-
jan.

Kaupungin työläisten lakko lop- putti työllisten voitolla.

Ottawa, Ont., heinäk. 13 p. —
Kaikki J. R. Boothin saharmyllyt
Chandlerissa, ovat seisauksissa ja
yli kaksituhatta työläistä on joi-
nutuun työttömäksi.

Töiden lakkauttamiseen pakotti
yhtiön kykenemättömyys hankkia
käyttövoimaa eri sahalaistoten
konesteillo kun koko sahalaistok-
sen rannit ovat tukkeutuneet sa-
lahauhoista, kaarnoista, tukkipäsi-
ä ja kaikenlaisesta roskasta.

Tavallisesti edellisinä vuosina
sahalaisto on puhdistettu heinä-
kuun ensimmäisenä päivänä, mut-
ta tänä vuonna se jätettiin toimit-
tamatta, jotta oli seurauksena ei-
nen tukkeutuminen.

Loullaan että ottaa viikkokau-
sia ennenkuin laitos saadaan käyttö-
tökuodon.

Ottawan kaupunkityöläisten lak- ko päättynyt.

Ottawa, Ont., heinäk. 13 p. —
Lakosalevat kaupunkityöläiset
palasivat työhön eilen iltapäivä.
Cartier Squarella pidetyssä kokouk-
sessa lakonjohtajat kehottivat
miehiä hyväksymään kaupungin
välttävän sovintoehdon, jossa tar-
jottiin 24 sentin tuntipalkkaa.
Työläiset vaativat 25 sentin tunti-
palkkaa entisen 22 sentin palkan
sijasta.

Lakko siis itseasiassa päätyi
työläisten voitolla, koska he saivat
kaksi senttiä pallokkorostusta tui-
ta kohti. Enemmän kuin tuhan-
nen miestä oli lakossa ja kaupun-
gin työt olivat täydellisesti sei-
sausissa kahden päivän ajan.

LORIMER POTKUITU POIS SENAATISTA.

Washington, D. C., heinäk. 13 p. —
Yhdysvaltain senaatti tä-
näin äänestyskellä 55 äänellä 28
vastain eväsi Illinoisin senaatto-
rilla William Lorimerilta senaato-
riloikeuden.

Kauan kestänyt taistelu poistaa
Lorimer senaattista täytiltä kuusi-
päiväisen taistelon perästä, jona
aikana Lorimer itse oli kolme kertaa
valitsemistaan puolustamassa.
Lopullinen äänestys tapahtui
Tennessee senaattori Luke Lean
päättölauselman perusteella, että
Illinoisin lainsäätikunnan valin-
ta, valitessaan Lorimerin liittola-

Diktaattori- valta edelleen Van- couverissa.

Vancouverin poliisineuvosto kau-
pungin sivulakin vedoten evän-
nyt sosialistilaisi oikeuden pitää
kokoilussa.

Vancouver, B. C., heinäk. 9 p. —
Eilen illalla kokouksessaan poliis-
ineuvosto kielsi sosialistien pitä-
mistä kokouksia. Tämän asian kas-
kusteli johtaja siitä kun Charles
Lester oli jättänyt neuvotteluympä-
ristön saadon pitämään kokouksia.

Neuvosto kielsi pitämisen
kun ei otetaa vedettyä kaupun-
gin sivulakin ta, sellaiten että
tuon lain mukaan neuvosto ei voi
"parhaalla tahdollaankaan" pyytää
sitten suostua.

Jaa't, kyllähän niitä verukkeita
piisaa oikeen "lillailu", kun on
kysymyksessä työstävien pyrkim-
ykset, vaikka oikeastaan "van-
hempien" lakien mukaan on puke-
osia kaikille, joita saa käyttää
kaikenarvaiset nappulassakast, mut-
ten ei "isämaalla" vaarallinen
työstä.

LAKOESIOLEVIA PUKUTYO- LAISIA SAKOTETTU.

Montreal, Que., heinäk. 12 p. —
Eilen annettiin täällä todellisia
huokautuksia, jotka hyvin ku-
vaavat miten yleistä "brittiläi-
sen oikeuden" voidaan jaksaa.
Viisi lakkolaista, jotka olivat vah-
vistuorilla, oli eräs virkaryrkki
vänginnyt muka käyttävän tukki-
mistä ja "osavallan" vastusta-
mistensa kun tämä suvaitsi käskiei
heitä "siirtyännä". Heille tuo-
mittiin lakkien \$30 sakkoon, tai
kaiki kukausta vankeutta.

HAUDATAKAINEN HELVET- TI. AÄNESTYKSI POIS BUSINEKSESTA.

Washington, D. C., 8 p. heinäk. —
Kansainvälisen uskonnoton-
toihin yhdistyksen kokouksessa
Glen Echolsa lähellä Washingtonia,
yksimielisesti äänestettiin
"pölvä tulikivijärvi", helvetti,
olematonaksi. Yhdistyksen jä-
senet myöskin ovat kellohantet
kaikkia pappoja Yhdysvalloissa
julkaisemaan rebellisen mielipite-
nesteistä tästä asiasta kukin oman
paikkansa lauseksessa ja myös
kai pyytävät jokaista sanomaleh-
den toimittajaa kehittämään
paikkansa pappoja kirjoitta-
maan lehteen vakauksestaan
helvettiin suhtein.

William P. Hall, joka asuu an-
sia ehdotti äänestyskyselyä, et-
mättömmien ihmisten mielipitei-
tensä. Hän sanoi, että johtavat
teologien koulujen professorit
eivät enää opeta helvetti-oppoja
ja että papit yleensä eivät usko
helvettiin olemassaoloon.

AIKA MUUTTUU.

Belgian kuningas on nostanut
kuningallouksensa joutunut
"elämänsä" vastaan sen joh-
dosta, kun ne ovat levittäneet hä-
nen väimönsä solvavaa juttua.
Tämä on kuvaava todistus siitä,
että kansanvaltaisuus alkaa jo ny-
kyisin liittyä kunninkaiden hal-
litemissa maissa niin arveluta-
vasti, että se ei jätä enää rauhan
kunninkaiden palatsijakeen.

Siitä ei ole vielä kulunut kovin-
kaan kauan, kun tavalliset mie-
het eivät uskaltaneet edes supita-
kaan sellaisia asioita, jotka ol-
ivat olleet kunninkaille ja perheel-
lensä vastakkaisia, heitä loukkaa-
via. Nyt senaatin aivan Belgia-
sakin jo niin pitkällä, että kunnin-
kaan täytyy turvautua samoihin
keinoihin kuin hänen alamisten-

sakin perheensä kunnian puolus-
tamiseksi. Ja kaikki merkit osoi-
tavat, että siihen ei tule enää ku-
lumaan kovinkaan pitkää aikaa, kun
kruunupäät menettävät "johtansa"
kaikissa maissa. Kasan alkua jo
kaikissa maissa huomautta sen tois-
in, että sen edut vastivat sen
vapahtumaa sekä kruunatuista
että kruunaaottomista riistijästä.
Harvinaisvain alkavaasi lähene-
ne loppuun ja uuden aikakau-
den kansanvaltaisuuden päivä
koittaa yhä voimakkaammin. Suur-
in, voimakkein ja arvokkain yhi-
teiskuntaohjelma — työväenluok-
ka — valmistautuu täälläkin vah-
vautumaan itsensä kapitalismin
kaheista, eikä sitä voi estää mit-
kään voima.

HALLITUS SUUNNITTELEE PERUSTAA KUNNALLISIA TEURASTAMOITA.

Ottawa, Ont., heinäk. 10 p. —
Tourossa ja muualla Canadassa
asessa kaupungeissa on voimakas
ajattelun käynnissä yksityisten
teurastamojen poistamiseksi ja
hallituksen -tai kunnallisten teur-
astamojen rakentamiseksi. Maan
viilijedepartmentin päällikään
tarkastaja tohtori Robert Barnes
julistuksessaan kelloille sanoo, et-
tä yksityiset liha-teurastamot ovat
kaunistavia laitoksia, jotka yleis-
en edun nimessä täytyy hävittää.
Tästä yhteydestä hän lainasi de-
partmentin julkittain julkusma-
nentoilehtia, jossa sanotaan m.
m. seuraava: Kuten pikemmin
kaikki yksityiset teurastamot hä-
vitetään, sen parempi, kun suu-
nissa keltovetomasta taravasta tu-
lee näistä epämiellyttäviä ja e-
päterveellisiä paikoita. Kun-
nallinen teurastamo on nykyai-
kaisen välttämättömyys ja sen täy-
ty toteutua.

Edelleen västän vastustusta on
odotettavissa että liittolailukun-
nen osasto valvoo paikallisia liha-
markkinoita jokaisessa kylässä ja
kaupungeissa yli Canadan. Joka-
isen henkilön velvollisuus on pitää
huoli että hänen perhe ja hiir itse
ei syö saastatettua ja epäterveel-
liä lihaa ja turvallisissa tässä
kysymyksessä voidaan vain sa-
vasta siten että perustetaan kun-
nallisia teurastamoita.

Kannattavista punha, ainakin
sillä nimellä, että niinkaan kun
ihmiset lihaa syövät olisi tä-
mään liike kuntien kontroleera-
uksenalaisena edullisempi. Mikä
oli toivotettava on se että tä-
mät ajatusta hiukan kehiteltäisiin,
että kaikki tuotantoalan vain kun-
tien ja valtioiden omistamana
tuottavat suurimman hyödyn koi-
ko kansalle.

KIELTOLAKIPUOLUE NIMITT- TÄNTY PRESIDENTIN. EHDOKKAANSAA.

Atlantic City, N. J., heinäk. 13 p. —
Kieltolakiapuolueen kansal-
iskonsventsiioin eilisessä istun-
nossaan nimitti Eugene W. Cha-
filin, Arizonaa presidenttiehdok-
kaaksi ja Marston S. Watkinsin,
Ohioasta, varapresidentin ehdo-
kkaiksi marraskuussa pidettävään
Yhdysvaltain presidentinvallei-
hin. Chafin ja Watkins olivat kiel-
tolakiapuolueen ehdokkina vuo-
den 1908 vaalitilaisissa.

TYYPILLINEN LAPSYTYÖN EDISTÄJÄ.

Welland, heinäk. 13 p. — Por-
tugalilainen nainen, painava vä-
hemmän kuin saat paussa ja työ-
kenteele erittäin tällaisissa teh-
taassa, on juuri gynnäytynyt ei-
kaksioissa eikä kolmosia vaan nelo-
sta s. o. neljä lasta yhdellä kertaa.
Kymmenen kukausta takaperin
hän synnytti yhden lapsen joten
hänen emätyksensä on nyt viisi
lasta kymmenessä kuukaudessa.

„Ihmeitä“ tapahtu- nut Englannissa.

Hänen majesteettinsa kuningas
George on taidoilla „juonunut
pikkua“ hillikallivokseissa ja sa-
nut maistaa raskaan työnteon
suloa. — Koko „elästynt“
maailma nyt jumaloipi päiviem-
me „sankaria“

New York, N. Y., heinäk. 10 p. —
Lontoosta saapui New York Tie-
miesle seuraava sähkösanoma:
Huolimatta eilen tapahtuneesta
räjähdyksestä Cadebyn hillikall-
ivokseissa Yorkshiresissä, joka vei
elämän kahdeksaltakymmeneltä
henkilöltä, kuningas George täy-
ti suunnitelmansa laskeutua hilli-
kaivokseen Elthearissa, nähdäk-
seen itse mitkä olosuhteita, joitten
alaisena „hänen“ maalarina työ-
koitetaan. Daily Mailin raporti,
joka seurali kunnikaallisia, sa-
nos seuraava:

Kuningas käytti harmasta, ke-
vyttä puku ilman päällystyspuku-
ka. Saavuttuamme nostoaukkoile
kaivannon viranomaiset käsivät
huomauttaman kaikki tulot, piipit
ja tupakan. Hänen majes-
teettinsa nousi ettei hänellä ole tu-
litutkijua, mutta jättäi sikariki-
votensa. Yorkin arkkipiispa ja lordi
Charles Belford antoi tulituk-
kitalukkinsa ja kaikkiaan
kaivosviranomaisille kartti kau-
kissa kokeilma piippuja ja sikarilias-
tikoita.

Kun saapui tieto Cadebyn on-
nettomuudesta, pelättiin että kun-
gines peruttaa kaivannon las-
kuteunensa, mutta hän lakasi
syrjään kaikki esteet. Hänen pit-
töistään mainitit pitiä oivallesi-
nä (7). Kun mitkä laskeva kei-
si, jossa nyt on kunnikaallinen
joukkue, laskeusi, maanpäällä työ-
kentelivät kokoontuivat aukolle
ja virittivät luhoudun.

Kuultuunna pitemmän matkan
kaivokseksa kuningas köyryssä-
koin ryömi läpi matalan kulku-
tin ja saapui suurempaan tilaan
missä kaksi miestä oli kyykylään
hurjasti pikkua käyttämässä. Toi-
selta heistä kuningas „pyysi“ po-
koti, tunusteli sen painoa, kohot-
ti sen ja sitten (ajatelka tätä)
isksi silmiä omistuneella seurauk-
sella, että hillit tomati alas. Kun-
gines sanoi että hän voisi kerton
erovan ja pehmeän hillien väl-
illä, jolla on suuri ero.

Molemmat mainarit kertoivat
että kuningas käsitteli pikkua tal-
tavasti, „ja sanoi että tuntee sen
kovaksi työksi“, mainarit ylösti-
ti (1) heisivät. He myös ovat iloi-
sia että kuningas otti näytkepa-
leinen iskemästään hileistä, muis-
toki että hän on puskent töitä.
Kaikkiaan kuningas oli kaivan-
nossa neljäkymmentä minuuttia.
Tästä perin „tärkeästä“ ta-
pauksesta nyt vellotaan laajasti
porvarilehissä, kun kuningas ha-
vua tutkia työläisten olosu-
hteita ja vielä hillikaivosmaailma-
ta hämmästytti sillä että hän „tuu-
te“ kaivostyötä.
Passaahan sitä nyt kunnikaan
muistella että hänkin on joutin
hyödyllistä tehnyt ja vielä ilman
palkkaa.

LASTEN JA IMEVAISTEN SUOSTA.

Norjo koulupolue Edmontonissa
hämähästyttävät opettajiansa
tervellä harkitsemiskyvylään.

Edmonton, Alta, heinäk. 13 p. —
„Mitkä ovat hyvän kansalai-
sen tärkeimmät velvollisuudet,“
oli Harold Masonille, kolmentoista
vuoden vanhalle Taylor koulun
kudennen luokan oppilaalle, as-
tettu kysymys. Tähän hän vasta-
si seuraavalla tavalla, joka sai tar-
kastajien ihmettelemään:

Hyvään kansalaiseen ei tulisi kos-
kaan äänestä miestä joka on
„suurpetkuttaja,“ koska hän paa-
ne taskuunsa saamansa rahat, lai-
minlyö tehtävänsä ja ei koeta teh-
dä kaupunkia hyvinvoivaksi.

Hänen tulisi äänestää julkijuo-
malikkeita vastaan ja eikä niitä
koskaan käyttää hävyttöni kiel-
tiä ja hänen tulee aina auttaa köy-
hiä ja puutteessa olevia.

Hänen tulisi äänestää katujen
päälystämisen puolesta ja koet-
taa tehdä kaupunkians kunnolli-
siksi asuinpaikaksi. Hänen tulisi
laittaa hyvät kouluja ja laittaa
lapsensa niihin.

Hänen tulisi koettaa estää ran-
kukultusta armeijoilta ja so-
talaisvaltoilta ja ehkäistä sota, sen
alasan kulluttan rahan kaupun-
kien kaunistamiseksi.

Vieli pitäisi olla kika ja vesi-
johtoja, puhelimia ja sähkövaloja
yli kaupunkia.

Hänen tulisi vaikuttaa kunnit-
ten majatalojen ja hienojen hotellien
rakentamiseksi, ei sallia olla
kurjaa asuntoja, saattaa ihmiset
puhdistamaan pihansa ja olla sil-
lä kunnita kukkia.

Milöin hän huomaa miehen
työttömänä, hänen tulisi koettaa
saada hänelle työtä ja sitten hän
oli sellainen mitä minä kutsun
hyviksi kansalaisiksi.

Toisaankin noin nuoren pojan
ajatuksiksi on mona kättämättä
järjellä ja „rohkeita ajatuksia,
paljon järjellävempiä kuin yleensä
kapitalisteilla on. Tuosta pojas-
ta voi toivota tulevan sosialistin,
ainakin on hyvät edellytykset.

TUOMARI HANFORDIN ANSIO LUETTELOA PENGOTAAN EDELLEEN.

Surullisenkuluissa seattlelainen
tuomari, joka riisti Olssonilta
kansalaisoikeudet sosialistisuu-
den tähden saa aloke, että so-
sialistit eivät alkia mielivaltana
ja laittomuteen.

Seattle, Wash., heinäk. 13 p. —
Edustajajoukonne oikeuskuonon
valitusena valitukunta aloitti kol-
meen tutkimusviikon Yhdysval-
tain piirituomtri Cornelius H.
Hanfordin jutussa. Tutkimukun-
alaisena on nyt kaksi asiaa: Leo-
nard Olssonin kansalaisoikeus-
ien riistämisen ja tuomtri Hanfor-
din väärinkäyttämymien erään
laivavälitömyöhön vararikkoju-
tua.

Tuomarin juoppuutta tutkitaan
yhä. Neiti Adella Parker, korkeaa-
koulun opettaja, tuomikuonon
jäsen ja taas-arvostia äänioikeutta
puolustavan sanomalehden toimit-
taja vannoi niinheensä tuomari
Hanfordin juovuksissa katuva-
nnaa käläkein eri kertaa, selo-
taan lähemmän nuo tapausket.

L. C. McMahon, Sealestoria, Ore.,
hedelmätuonnan viljelijä, entinen
lakimies, todisti näheensä, olles-
saan lakimiehenä eräissä jutu-
ssa, tuomari Hanfordin ruukahtu-
van. Tuomarin päi, kertoi Mc-
Mahon, retkahdi tappain ja suu
tillisti auki. Noin kymmenen
minuutin kuluttua Hanford herä-
si ja lakimies alkoi jutun uude-
leen.

John C. Higgins, seattlelainen
lakimies, todisti ei-niinheensä tuo-
mariä milloinkaan juovuksissa.
Useat muut todistajat kertoivat
niinheensä Hanfordin juovuksis-
sa.

SENAATTORI TUOMITTU KOL- MEKSI VUODEKSI VAN- KILAAN.

Columbus, Ohio., heinäk. 12 p. —
Valtion senaattori Isaac F. Huff
man Oxfordista tuomittiin tänään
kolmeksi vuodeksi valtion vanki-
laan.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

— Ministeri Lucas on mennyt
Englantiin tutkimaan asiaa.

Dominion hallitus myös voi itse
rakennuttaa takoa Quebecin. —
kun yksityisiä tarjokkaita
huonekoi luullaan bisneksen ta-
kia ei ilmansu.

Toronto, Ont., heinäk. 13 p. —
James Whitney, puhuesaan I. B.
Lucasen-retkettä Englantiin tä-
nä kesänä, jossa hän Ontarion e-
duksi (1) tutkii sikäläisiä oloja,
ilmoitti että puhelinlaitoksen yhi-
teistöllinen kontroleeraus tai suo-
ra omistus on saatut maakunnan
hallituksen huomiota ja tulee to-
dennäköisesti lainsäätäjäkunnan
ensi-istutkokaudella käsiteltäväk-
si.

Lucas on nyt matkalla Englan-
tiin ja tulee hän muitten tehtävi-
en ohella tarkoin tutkimaan pu-
helinlaitoksen yhteistöllisiä omis-
tusta, mikä valittuse useissa pai-
koilla Englannissa.

Joskus, kuten nyt Quebecin kot-
lakysymys näyttää kehittyvän,
kyy niin, että hallitus pakosta
joutuu ottamaan sellaisia laitoksia
haltuunsa, jotka, vaikkakin maan
liikenteelle ja yleisedistykselle
tulisi välttämättömiä, eivät kap-
italistilise liikeperiaatteen kannal-
ta ole edullisia. Kun kirjanpito
osottaa, että niin ja niin paljon
liike on tuottanut „tappiota“, sil-
loin kapitalismin loppipäätös köö-
rise huutevat: Yhteisöllinen omis-
tus on keino, joka, jos se otetaan
on. Ne tuotantoalat jotka
kapitalistisesti ovat paraimpia ja
jo keskitetty, niitä ei kapitalis-
tiset hallitukset sulista armostaan
siirrä valtiolle ja kunnille. Se-
hän olisi suoraa itsemurhaa.

Quebecin tokkikysymys.

Ottawa, Ont., heinäk. 13 p. —
Näyttää siltä, että Dominion hal-
lituksen itsensä on rakennettava
suuri takoa Quebecin, jota mää-
rittellään maailman suurimmaksi
laitteiksi alallaan.

Alkuperäinen suunnitelma oli,
että tokan rakentaa ja „runnaa“
yksityinen komppania, joka tulisi
saamaan Dominion hallitukselta
kolmeksi kymmeneksi viideksi
vuodeksi 3/4 pros. vuotuisia lah-
ja-avustusta viiden ja puolen mil-
joonan vähimmäistä vuotuisesta
liikekstä. Tällainen ehdotus teh-
tiin jokuakin sitten ja oli tarjon-
sien oltava sisällä t. k. 1 päivään
mennessä, mutta ainoastaan yksi
saapui John Jacksonilla ja sekin
ei sen muotoinen, että hän tarjon-
ti rakentamaan tuon tokan
sen sen luovuttamaan hallituk-
selle miltämuunnin kuin tehdi lah-
ja-avustusta käyttämään varten ja
sitten hallitukselta lahjoja. To-
kan rakentaminen yksistään, ei
hän rakennuksia ja korjauksia-
tokia, tulee maksamaan noin
\$2,500,000.

Syy siihen miksi yksityisiä
tarjokkaita ei ilmansuutun on si-
nä että tuon laitoksen ei katsot-
tu rahallisesti tuottavan.

Todennäköisesti hallitus vielä
koettaa tarjota mainittua laitosta
samolla ehdoilla kuin ensikerral-
laan.

laan syytä että hän lahjoi ääne-
tystä päästäkseen senaattoriksi.
Tuomion antoi Frank Rathwell
Franklinin kauntin oikeudessa.
Kaipa tuokin maasia pain päis
tettään vapaale jalle tai jo yle-
missä oikeudessa havaitaan siksi
„Hievettäviä“ asiansaaroja, että
lasketaan jatkamaan samaa kun-
nikasta toimintaa.

lakin. Mutta ennenkuin se täis-
tekee tuote hallitus käsittelemään
koko hallitus itse ottaa runna-
taksen laitoista. Jokatapaus-
sa tokan rakentaminen myhiästy
ja tuottaa hankaluitta St. Law-
rencen tien kulkuteelle.

Näihin hallituksien ja kuntien
omistusoikeuksiin on aina
sosialistilaisi näkökannalta sanot-
tavassa. Se että Ontarion hallitus
edes tuottaa rakentaa oman pu-
helinlaitoksen riippuu siitä, että
hallituksen joka meinaa pyysyä
pysyvästä täytyy ainakin näyttää
kansanetuja kannattavaa naama-
ria. Jos puhelinkomppanin Onta-
rionissa hyvin tuottavat ja hal-
litus siitä huolimatta rhyhty toteut-
tamaan oman laitoksen perusta-
mistä, tapahtuu se erehtymättö-
mistä edellämainitusta syyistä.
Porvarillaisella hallituksella tässä
uudistuksia toimeenpannessa ei
ole sosialistinen tarkoituksesi-
siirtää koko tuotanto asteettain
kuntien ja hallitusten huostaan
Eihän koki. Ja kun kerran tämä
tarkutus ei ole, niin silloinkin
kun joku tuotannollana sanoak-
senne pakosta joutuu kuntain tai
varsinakin valtion huostaan, ei si-
tä ylitetäkään johtaa sillä tavalla
että se joutuisi edulliseen valoon
verrettuna kapitalistilaisella liike-
näkökannalla.

Joskus, kuten nyt Quebecin kot-
lakysymys näyttää kehittyvän,
kyy niin, että hallitus pakosta
joutuu ottamaan sellaisia laitoksia
haltuunsa, jotka, vaikkakin maan
liikenteelle ja yleisedistykselle
tulisi välttämättömiä, eivät kap-
italistilise liikeperiaatteen kannal-
ta ole edullisia. Kun kirjanpito
osottaa, että niin ja niin paljon
liike on tuottanut „tappiota“, sil-
loin kapitalismin loppipäätös köö-
rise huutevat: Yhteisöllinen omis-
tus on keino, joka, jos se otetaan
on. Ne tuotantoalat jotka
kapitalistisesti ovat paraimpia ja
jo keskitetty, niitä ei kapitalis-
tiset hallitukset sulista armostaan
siirrä valtiolle ja kunnille. Se-
hän olisi suoraa itsemurhaa.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Yhteisomistustako käytäntöön?

Ontarion maakunta voi perustaa
oman puhelinlaitoksen. — Asia
todennäköisesti tulee ensinäköis-
däntölaadulla ratkaistavaksi.

Kaksituhatta työläistä joutunut työttömäksi.

Kapitalistilaiselle järjestelmälle o-
minainen voittoahtanto on saat-
tanut kaupunkia J. R. Boothin
in sahausyrityksiin kuin kurjaan kun-
toon, että kaikki työt täyty
yh'äkkä lopettaa. Toiden sel-
lussa kestää ehkä pitemmän a-
jan.

Kaupungin työläisten lakko lop- punut työläisten voitolla.

Ottawa, Ont., heinäk. 13 p. —
Kaikki J. R. Boothin sahausyrity-
Chandlerissa, ovat saaneiksia ja
yli kaksituhatta työläistä on jout-
unut työttömäksi.

Toiden lakkoittamisen pakotti
yhtiön kykenemättömyys hankkia
käyttövoimaa kun eri sahalaitosten
konesteillo kukaan kukaan saha-
laitosten rännit ovat tukkeutuneet
sahanajoista, kaarinoista, tukkipäi-
stä ja kaikenlaisesta rokaasta.

Tavallisesti edellisenä vuonna
sahalaitos on puhdistettu me-
nän ensimmäisenä päivänä, mut-
ta tänä vuonna se jätettiin toimit-
tamaan, jotta oli seurauksena pois-
ten tukkeutuminen.

Luuluaan että ottaa viikkokau-
sia ennenkuin laitos saadaan käy-
tönkuntoon.

Ottawan kaupunkityöläisten lak- ko päättyyt.

Ottawa, Ont., heinäk. 13 p. —
Lakkoalevat kaupungityöläiset
palasivat työhön eilen iltapäivällä.
Cartier Squarella pidettyä koke-
uksessa laukonajattajat kehittivät
miehiä hyväksymään kaupungin
välttävään sovintoehdon, jossa tar-
joitun 24 sentin tuntipalkkaa.
Työläiset vastivat 25 sentin tun-
tipalkkaa entisen 22 sentin palkan
sijasta.

Lakko siis itsenäissään päättyi
työläisten voifolla, koska he saivat
kaiki senttiä palkankorotusta tun-
tia kohti. Enemmän kuin tuha-
nen miestä oli lakossa ja kaupun-
gin työt olivat täydellisesti sei-
saussissa kahden päivän ajan.

LORIMER POTKUITU POIS SENAATISTA.

Washington, D. C., heinäk. 13 p. —
Yhdysvaltain senaatti tä-
mään äänestyskellä 55 äänellä 28
vastaan eväsi Illinoisin senaattori-
lahti William Lorimerilta senaat-
torioikeuden.

Lorimer kestänyt taistelu poistaa
kunnan senaattia päättyi kuusi-
päiväisen taistelun perusteella, jona
aikana Lorimer itse oli kolme
kappa valitsemistaan puolustamassa.

Lupoliinen äänestys tapahtui
Tennessee senaattori Luke Lean
päätöslauseman perusteella, että
Illinoisin lainsäätäjien valinta,
valitsemalla Lorimerin liittoval-
tion senaattoriksi, on pätemätön.

Lean ehdotuksen hyväksymisellä
senaatti tuomitsi että madkännyt
metoota ja tapaa on käytetty Lo-
rimerin valinnassa, siten tehden hä-
nen valinnan epäpäteväksi.

Lorimerin juttu on kauan ollut
tummana täplänä Yhdysvaltain
politiisella taivalla, on emen-
kin ollut senaatin ratkaistavana,
mutta Lorimerista virallisesti on
tehty enkeli. Se että hän nyt ha-
vattiin keltovetomaksi, johtuu yhi-
stäistä siitä että juttu on ollut
emmenkuuluttamaton paljastus-
sen alaisena ja pätevästi todetut
tähän yksilöllisesti, joten se-
naatti ei rohjennut omaa asen-
nassa takia tolin menetellä.

KIVENKAKKAJAT PALAN- NEET TYÖHÖN.

Calgary, Alta., heinäk. 11 p. —
Kaikki kivenkakkajat palasivat
tään aamuun töihin, paitsi missä
kärkempä, esityötä on tehty.

Stonemasons' union ja Mason
union välillä on edelleen selkoku-
uksia.

TYÖKANSAA.

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntai- ja lauantai-illoin julkaisuväline.

TOIMITUS JA KONTTORI
314 Bay St. -- Puhelin 402
Postiosoite
Box 516 Port Arthur, Ont. Can.

Toimittajat
M. Hahl J. Mollanen
Yrjö Mikkola K. Ainala.

Liikkeenhoitaja
(Manager)
John Oravainen

TLAUSHINNAT

Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Vuosi \$1.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muualla ulkomaille:
Vuosi \$4.50
Puoli vuotta 4.75
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palatunumalla. Kuukausi- ja vuosiluottokustannus tuntuu alennus. Ilmoituksista uutisten mukaisena 10c. Yleisilmoituksista etsiväluola 50 prosentin korotus.

Nimenumuolitoimet maksaa \$1.00 kerta ja 2 kertaa \$1.50. Avioilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kertaa (etsiväluola \$1.50, 2 kertaa \$2.00). Syntymäilmoitus 50c, kerta, 75c, 2 kertaa. Kuoleman ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kertaa.

ASIASTUOTTEILIA JA TILAUSILTE
Asiamiehenä tilaajan on muistettava, että lehti alkaa saapumallaan ilmeisen viikon perästä siitä kun laus on konttorille saapunut.

Yökansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company, Limited
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
314 Bay St. P. O. Box 516

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory post privileges on the 9th day of April 1912.

UNION LABEL
PORT ARTHUR

— Tilaajien, jotka eivät saa aakkunollista lehteä, pyydetään heti ilmoittamaan siitä Työkansan konttoriin.

Tiedotetko ketä ne ovat, joille sosialismin ei ole edullinen? Ne ovat kapitalisteja, työläisten mykryitä. Jos työläinen vastustaa sosialismia, todistaa se että hän ei tiedä omista edustiansa.

Mies, joka vastustaa naisten äänioikeutta, tahtoo sillä sanoa, että hän tahtoo pitää naiset samassa asemassa kuin pidetään kotieläimiä — niillä ajetaan ja niitä lypetään, mutta niillä ei ole mitään valtaa määrätä mitään yhteisö ollessansa ihmisten kanssa yhteisönä.

SUURI KIITOS.

Viime vuoden lopulla pyytämämme avustuksia talon rakennuksen hyväksi, ovat kaikki ilmoittautuneet Yhdysvalloista ja Canadasta saapuneet. Summa yhteensä \$35 markkaa 66 p. — Meillä on nyt talo, josta lämmintä katto tekee, toverit!

Toivolan työväenyhdistys, J. P. Laitinen, Janne Toivonen.

VAKALEUAN

heinäkuun viidennessä päivänä numero on ilmestynyt. Sitä ei tarvitse puhvata; se puhvata itse itsensä niille jotka sen näkevät ja lukevat. Ja heille, jotka eivät saa sitä edes vilahduslaskaan nähdä, on ainoa keino notata Väkäleuka, että vastustaa sitä siten että tahtoo kehittää kaikki tärkeimmät suhteensa vastustajansa kanssa.

meiksi. Aina kun tulee kysymyksiä esim. rautatieyhtiöiden vastustuksesta, on hallitus osoittautunut voimattomaksi rautatieyhtiöitä vastaan. — Ja mitä ovat etuudolliset rautatieyhtiöt? Ne ovat kapitalistien kannattajien katoitona ihmellisiä laifoksia — ne ovat yhtiöitä, jotka eivät ole panneet päämääränsä liikkeeseen, korjaavasta ainoastaan voittoa (tskushin) sa. Entinen Iovan vuorenoori Larabee julkaisi kuutena 1898 kirjan nimeltä „Railroad Question“ (Rautatiekysymys) jossa mainitaan muassa selostellaan Canadian Pacific-rautatien historiaa. Siinä on seuraavat hämmästyttävät tiedonannot C. P. tiestä:

Parlamenttipäätöksellä helmikuun 13 p. 1881 myytiin Canadian Pacific rautatielle alkukustannuksin \$25,000,000. Hallitus oli rakennuttanut tietä 714 mailia, joka maksoi, korot mukaan luettauna, \$36,760,785; se luovutettiin yhtiölle. Hallitus takasi osakkeita \$65,000,000. Parlamentti myynsi 1884 suuren osan lainan \$20,880,000, jolla sitemin lisälainan 15,000,000. Hallitus takasi osakkeiden koron kolmen ja puolen prosentin mukaan viideksikymmeneksi vuodeksi, yhteensä \$15,000,000. Maan luovutusosakkeihin myönnettiin \$15,000,000. Peruskustannuksia \$186,000 vuodessa kahdenkymmenen vuoden aikana, eli yhteensä \$3,720,000.

Kaikkiaan on Canadian parlamentti ja hallitus luovuttanut rahaa ja antanut takauksia Canadian Pacific-yhtiölle \$205,361,697. Mutta sitte seuraa ihmellisiä. Edellämminin kirjan tiedonantojen mukaan koko Canadian Pacific rata maksoi ainoastaan \$131,361,167. Yleisiä varoja rahoiha ja takauksissa olisi siis sen mukaan annettu rautatieyhtiölle noin 74 miljoonaa enemmän kuin mitä koko rata maksoi. Se jo jonkunverran selittää, miten miljooneja syntyy, ja selitys käy yhä valoisammaksi kun ottaa huomioon ne miljoonat eckerit muuta mitä C. P. yhtiö on saanut edellämminin luovutusten lisäksi.

Teknilliset koulut.

Canadassa ja Yhdysvalloissa viimevuosia toimenpantut ja jo jonkunverran vaikuttaneet teknilliset koulut ovat olleet ahtaan keskustelun alaisena järjestyneen työväestön piirissä. Jotkut sosialistit ovat sanoneet senaasta nitä vastaan, tuonneet ne kerrassaan kelvottomiksi laitoiksi, koska ne ovat kapitalistien järjestelmän ”skäppikoulua.”

Niin pitkäleikki kuin kysymys koskee ”skäppien” kasvatusta, on tietysti järjestyneen työväestön kannalta selvää että sitä on vastustettava. Mutta itse teknillisen koulun kysymys ei ole sellainen.

Mikä on teknillisen koulun periaate?

Laajentaa ammattitaitoa niillä aloilla joilla vielä ammattitaito jonkunverran tarvitaan, opettaa koulussa kävijöille kaikkia tärkeimpiä ammattien taitoja. Tämä tarkoitus ei ole mikään kehitysvastainen eikä vahingollinen yhteiskunnallista kannalta arvoista, päinvastoin. Yhteiskunnallisen tuotantokry voittaa sitä mitä laajemmalle ammattitaito leviävät. Sillä kunlta katellen olisi sitä parempi vaikka jokainen yhteiskunnan jäsen taisi kaikkia tärkeimmillä tuotantaloilla tarvittavia ammatteja.

vastustaa sitä siten että tahtoo kehittää kaikki tärkeimmät suhteensa vastustajansa kanssa. — Ja mitä ovat etuudolliset rautatieyhtiöt? Ne ovat kapitalistien kannattajien katoitona ihmellisiä laifoksia — ne ovat yhtiöitä, jotka eivät ole panneet päämääränsä liikkeeseen, korjaavasta ainoastaan voittoa (tskushin) sa. Entinen Iovan vuorenoori Larabee julkaisi kuutena 1898 kirjan nimeltä „Railroad Question“ (Rautatiekysymys) jossa mainitaan muassa selostellaan Canadian Pacific-rautatien historiaa. Siinä on seuraavat hämmästyttävät tiedonannot C. P. tiestä:

Parlamenttipäätöksellä helmikuun 13 p. 1881 myytiin Canadian Pacific rautatielle alkukustannuksin \$25,000,000. Hallitus oli rakennuttanut tietä 714 mailia, joka maksoi, korot mukaan luettauna, \$36,760,785; se luovutettiin yhtiölle. Hallitus takasi osakkeita \$65,000,000. Parlamentti myynsi 1884 suuren osan lainan \$20,880,000, jolla sitemin lisälainan 15,000,000. Hallitus takasi osakkeiden koron kolmen ja puolen prosentin mukaan viideksikymmeneksi vuodeksi, yhteensä \$15,000,000. Maan luovutusosakkeihin myönnettiin \$15,000,000. Peruskustannuksia \$186,000 vuodessa kahdenkymmenen vuoden aikana, eli yhteensä \$3,720,000.

Kaikkiaan on Canadian parlamentti ja hallitus luovuttanut rahaa ja antanut takauksia Canadian Pacific-yhtiölle \$205,361,697. Mutta sitte seuraa ihmellisiä. Edellämminin kirjan tiedonantojen mukaan koko Canadian Pacific rata maksoi ainoastaan \$131,361,167. Yleisiä varoja rahoiha ja takauksissa olisi siis sen mukaan annettu rautatieyhtiölle noin 74 miljoonaa enemmän kuin mitä koko rata maksoi. Se jo jonkunverran selittää, miten miljooneja syntyy, ja selitys käy yhä valoisammaksi kun ottaa huomioon ne miljoonat eckerit muuta mitä C. P. yhtiö on saanut edellämminin luovutusten lisäksi.

Teknillisen koulun periaate on siis hyvinkin huomattava, eikä se ole uusi sosialistille. Useiden maiden sosialistit ovat jo kauan sitten koulukysymyksen yhteydessä esittäneet sellaisia vaatimuksia että allekokoulujen yhteyteen on liitettävä sellaista opetusta, jota voidaan pitää alkuhajuksena suoraan tuotannon ammatissa. Mutta kapitalismi liittii jokaiseen opetukseen oman luokkansa etuun tarkoittaen sivutarkoituksena. Niin se on liittynyt tähän usiakkaiseen teknilliseen opetukseen. Sitä voidaan voidaan itsetiedottomalle oppilaille helposti imettää sellaisia käsitteitä, että lakorikurrikurina oleminen ei ole siveellinen rikos, vaan päinvastoin, sen joka taitaa sitä ammatin jolla lakko on, on mentävä työhön ja siten autettava yhteiskunnalle hyödyllistä tuotantokoneistoa pyörittämään, luomalla niiden yhteiskunnan vihollisten puheista, jotka ovat lakkoja tehneet, että lakonrikkuri on yhteiskunnallinen sankari eikä mikään raukka — kaikkea sellaista voidaan tekeä oppitukseen liisiopeutuksen päähän aika. Mutta siitä ei seuraa että sosialistien pitäisi vastustaa itse teknillistä koulua. Se on yhteiskunnan evankeliuminhan sitä opetetaan kaikissa kapitalistisen yhteiskunnan kouluissa, mutta ei voi asettaa vastustamaan itse koulua, koska niiden opetuksen kuitenkin sisältyy sellaisiin koulun jo on suorastaan väliä tontä yhteiskunnallamille vielä työväenluokan vallalla ollessakin. Aivan samoin on laita teknillisten koulujenkin.

Parlamentarismi ja vallankumous.

Kirj. Henriette Roland-Holst.

I.

ainesten hyökkäyksiä vastaan ja niiden uusien eduskuntalaistosten kehittämiseksi. Taiteluna käylin valitettavasta asemasta nämä laifoksia ja porvariston poliittinen taistelu oli pääasiallissa taisteluna eduskuntalaistosten vallan laajentamiseksi. Ja huipunkohdatti tässä luokkitaistelussa (porvarilliset vallankumoukset) muodostavat väittämättömästi yhteensovittamiseksi eduskunta ja monarkistien hallitusten välillä.

Alankomaalaisten provinssien kapinat Espanjassa vastaan (1568—1648) joissa tavallaan ilmeni koko jonkko porvarillisia kumouksia, olivat muuten viimeiset suuret luokkitaistelut, joissa yksinomaan parlamentaristien oikeuksien puolestamin tai laajentamiseksi estäminen työntynyt. Hallinnollinen historiallinen tehtävä, ei ollut vielä ehtinyt tarpeeksi pitkälle. Kapinassa ei ollut kysymys taistelusta porvarillisen vapauden puolesta, vaan niiden kaupunkietoukksien säilyttämisestä, joita porvaristojen keskijalla oli ehtinyt tuhota. Sitäpaitsi muuttui kapina, aina sen mukaan kun hollantilaisien porvaristojen vaiva kasvoi, päällisessä taistelussa kahden kilpailijan välillä kaupan alalla.

Lahtikohdan kaikille myöhemmille porvarillille vallankumouksille muodostavat parlamentarismin oikeuksia koskevat riitakysymykset. Ja niihin on yhä edistävää vallankumouksellisen porvariston edelleenkin hyvin kiintynyt. Ja niiden oikeuksien ja niiden laajan taamen puolesta on porvaristo osoittanut ihmetelvästi lujuutta ja peräntamattomuutta aina siihen asti, kun proletariaatti vuorostaan alkoi taistella poliittisesta vallasta ja itselleen vastia pääsyoikeutta eduskuntalaistoksi.

Englannin vallankumouksella seitsämennellitoista vuosisadalla antoi porvariston tyytymättömyys kuninkaan yksipäisestä kirkonkannan ”laivaveron” siihen Pittille ja hänen tovereilleen vallankumouksen esittämiseen ministeriä ja sivaffordia ja Landia vastaan. Konings Kar I sen yrtys vangittua parlamentarisen vastarintan edustajia, joita esitettiin väkivallosta, raukasta parlamentin mieheksiä lujuutta vasten oikeuksien puolesta.

Tämä yrtys oliuitten viimeinen pisara kärsivällisyyden maljassa ja sai sen vuotamaan yhä. Luokkavastakohtat tulivat mitään väkivallosta aineiden sisäisen sodan puhjettessa, joka pidi Pariisin ja Kaarlen huijauksia. Ja tämän sodan keskellä keskitti alahuone, karkoitettuna lakkoedustaan kaikki kunkinlaale uskoliset ainekset, käsiinsä kaiken poliittisen vallan. Englantilaisien vallankumouksen kulussa osoittauti parlamentin voiton, niin heikko kun se alussa oli, vainomakkaasi aseeksi porvariston käsissä fedallisten ja yksinvaltaisten luokkien vastavallankumouksellisia hyökkäyksiä vastaan, voimakkaaksi tukihoidaksi hyökkäilyille, keskipeiksteiksi, vasta vallankumouksellisen innotus ja voima levisi yhä maan. Taisle kruunuun ja parlamentin väliin herätti kansanjoukkojen huomio mitä suurimmassa määrässä. Tämä taistelu antoi kansanjoukkoja käsitteämään, kumalle puolelle heidän etunsa oikeen kallistuvat, s. o. avasti voimakkaasti heidän oman luokkavastojensa kehitystä. Pakko puolestaan itseään aseellisesti hyökkäyksiltä pakkoi parlamentin krounulta vaatimaan käsiinsä maan puolustuksen tarpeuksien. Ja väistön päätettiin ilmaista tuo, että se ei kärsivä mitään tuollaisia hyökkäyksiä edustajastojaan vastaan, johti satojenkymmen väistämiseen.

Pusketko sekaan?

Me ja'amme reippaille puoluetovereillemme \$1,000.00

palkintoa „Väkäleuan“ suuremmisessa levittämiskilpailussa. Luonnollisesti voit sinä ottaa vastaan tällaisia yhä hyvin kuka ioku toinentin. Pane toimeksi vaan! Ilmoittaudu heti kilpailuun ja me lähettämme sinulle lähemät kilpailuohjeet. Kilpailu alkaa 1 p. syysk. 1912. Palkintoja on kaikkiaan 25.

Ensimmäinen palkinto \$250.00!

2 palkinto	\$150.00	10 palkinto	35.00	18 palkinto	10.00
3 "	100.00	11 "	25.00	19 "	5.00
4 "	75.00	12 "	20.00	20 "	5.00
5 "	65.00	13 "	15.00	21 "	5.00
6 "	60.00	14 "	10.00	22 "	5.00
7 "	55.00	15 "	10.00	23 "	5.00
8 "	50.00	16 "	10.00	24 "	5.00
9 "	40.00	17 "	10.00	25 "	5.00

Kilpailu kestää syyskuun 1 p:stä 30 pään marraskuuta 1912. (Syyskuun ensimmäisen päivän jälkeen ei kilpailuun enää voi päästä.)

Ilmoittautuminen.

Otan osaa „Väkäleuan“ suureen levittämiskilpailuun.

Nimi.....

Työväestön osoite.....

HUOM! HUOM!
Vieressä olevaan lippeen on jätetty tyhjät paikat sille, jolle on otettu varsin. Palauta lippe ostettuna.

Väkäleuka
Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

sen voitokkaalle kehitykselle, Kolmas saati piti järkähtämättömyyttä kiinni esitetyistä yhteisen koulun periaatteista, ei pelästynyt asien käyttöön, vaan julkusti itsensä kansalliskokouksissa ja päätti, että verotankka on laillinen vain niin kauan, kun tämä kokous oli koossa. Täten avasi kolmas saati laajempia uria vallankumouksen kehitykselle, hajotti papiston ja veti mukaansa sen yhäisemmän osan kysymyksessä yhteisistä kouluksista. Mutta, ja se on tärkeintä, se antoi esittämiseen kansanjoukkoille vallankumouksellista voimaa ja innostusta ja päättävällä esittämällänsä sain nimitetä torjumaan iskun, jota vallankumousta vastaan suunnattiin tarkotuksella miehittää Pariisi osajoukoilla. Se moraalinen vastustusvoima, jota kolmas saati asellista vihollistaan vastaan osoitti heinäkuun kuuhisina päivinä 1789 ei olisi ollut ajateltavissa, ellei se olisi tuntenut löytäneensä aineellista tukea Pariisin asukaista. Mutta toiselta puolelta auttoi juuri parlamentin jäsenten rohkous ja arvokas esittämisen kausan jouskossa syntymään sen vallankumouksellisen kiikkon. Joka muuttamien kirkkoja myöhemmin puhkesi ilmi Bastiljan valtauksena, tuona Ranskan vallankumouksen ensimmäisen kauden ratkaisevana tapahtumana.

Pyysin näyttämään esimerkillä, mitä kysyjä tarkoitti säätävällä ihmisellä.

„Kyllä kernaasti, herra! Otaksuamme sosialismin vallitessa joku päättävä elää vähemmällä kuin sisäntulonsa oltu ja säästä 25 tuhatta markkaa, mitä tekeä hänelle?”

„Ei, herra, en minä — ja olisi paljon parempi, ettei kiemurteleisi pois kysymyksestäni.”

Tämä sanottiin niin mahtipontisesti, että ystäväni peitti nauron sanomalla, että hän oli saanut naurun ja sanoja:

„Puhu kiertelennä vaan, Hartley!”

Eläminen pääomalla tai pääomasta.

„Halo, Mr. Hartley, kuinka voit? Näytät olevan hyvin, hämmennät ihmisten mieltä, kääntäen

lainkaan väittämättä hänen julkaisusta käytöksestään.

„No niin, herra, haluaisin tietää mitä te teikatte sosialismin vallitessa säätävällä ihmiselle?”

„Ettekö tule, kun sosialismi on vielä jonkun ajan päässä, olevan paremman kysyä, mitä me säätävällä ihmiselle nyt teemme!”

„Ei, herra, en minä — ja olisi paljon parempi, ettei kiemurteleisi pois kysymyksestäni.”

Tämä sanottiin niin mahtipontisesti, että ystäväni peitti nauron sanomalla, että hän oli saanut naurun ja sanoja:

„Puhu kiertelennä vaan, Hartley!”

Pyysin näyttämään esimerkillä, mitä kysyjä tarkoitti säätävällä ihmisellä.

„Kyllä kernaasti, herra! Otaksuamme sosialismin vallitessa joku päättävä elää vähemmällä kuin sisäntulonsa oltu ja säästä 25 tuhatta markkaa, mitä tekeä hänelle?”

„Ei, herra, en minä — ja olisi paljon parempi, ettei kiemurteleisi pois kysymyksestäni.”

Tämä sanottiin niin mahtipontisesti, että ystäväni peitti nauron sanomalla, että hän oli saanut naurun ja sanoja:

„Puhu kiertelennä vaan, Hartley!”

Eläminen pääomalla tai pääomasta.

„Halo, Mr. Hartley, kuinka voit? Näytät olevan hyvin, hämmennät ihmisten mieltä, kääntäen

pankkiin, väittäjälle, tai ei joutaa sen johonkin teollisuuslaitokseen saaden korkeas rahallisen.”

„Nyt minä ymmärrän. Kun te puhutte tämän miehen rahain käyttämisestä, te ette tarkota hänen itsensä mitä käyttävän, vaan tarkotatte, että hän antaa jonkun toisen käyttää niitä.”

„Sehän on vallan asama.”

„Ei aivan, minun mielestäni. Jos hän käyttää ne itse, on hänen itsensä tehtävä työ, jos hän lausaa ne jonkun toisen käytettäväksi, hän ottaa silloin osan toisen ihmisen työntuloksesta.”

„Tietysti hänellä on siihen oikeus!”

„Tarkotatteko, että hänellä on oikeus tuosin ihmisen työntulokseen?”

„Mutta se ei ole toisen ihmisen työntulosta, se on hänen oman työnsä tulos, hänen oma pääomansa sen ansaitsee.”

„Jos hänen pääomansa hankkii koron, miksi vaivaa hän siinä toista ihmistä, miksi ei hän jätä sitä yksin pääomansa tehtäväksi? Ansaitseisiko hänen pääomansa mitään, jollei heistä kumpikaan tekisi työtä?”

„Tietysti ei, jonkunhan täytyy tehdä työ.”

„Aivan niin, ja teidän ystäväni ne 25 tuhataan markkaa kansa antaisi mieluummin toisen ihmisen tehdä työ.”

„Älä nyt, Hartley,” sanoi lausudenystäväni, etään varmaankaan sanone, että ihmisellä ei ole mitään oikeutta elää säästöllä.”

„En. Olenhan näyttänyt, ettei tulisi edes vähintäänkään vastusta jollekin säästää tuloistaan ja elää säästöllään tai käyttää.

N:o 14 on ilmestynyt

varustettuna uudella otsikolla ja joka suhteessa ensiluokkaisessa kunnossa. Sen monipuolisesta sisällöstä mainittakoon:

Miksi Teddy hävisi (suuri etusivun kuva republikaanien konventionista), Katsaus mailman menoon (kirjoitt. Kalle Aleksanteri), Puolueriennot Kuparisaarella I (piirustanut SNT), Yksi kukkanen herran yrttitarhassa (Elämän Humun kirjoitus Lilbacka-jutusta, jota R. S. nel valaisee suoen sivun kokeisella, mitä erilaisimpia tunteita herättävällä kuvalla), Siirtolaissgressin todellinen tarkoitus (piirustanut SNT), Canadian valtiollinen asema (kirj. Hijoopi Rottainen, kuvilla kaunistanut SNT), Kansallinen kuu ja epäkansallinen kuu (kirj. Jaako Puupera). Tämän kaiken lisäksi ja höysteeksi on lehdessä vielä suuri joukko mehekkaita pieniä paloja, neronleimuksia ja lauseenlöysäyksiä. Koko hököty maksaa 10c. kappale.

Tilataan osotteella:

VAKALEUKA, Box 516, PORT ARTHUR, CAN.

Tarvitsemmeko rikas-tuttua porvareita?

EI SUINKAAN.

No miksi sitten käynte ostamassa porvarillisilla asiatoimistoilta laivapilettejä, kun voitte saada niitä samalla hinnalla ja usein halvemmalla kuin liikkeestä. Sitä paitsi pidämme huolen siitä että Teitä on vastaanotettavissa henkilö joka ohjaa Teitä laivaan ja muuten pitää huolta Teistä. Ja jos ajotte lähettää rahaa, niin varmin paikka on ehdottomasti meidän kauttamme. Ei tapahdu viivyyksiä eikä unhoiteta kuten nurkka-agentit tekevät.

Siis pistäytäkää

Työkansaan

kun tahdotte tietoja eli apuamme.

SUURET PAINIKILPAILUT

Port Arthurin s. s. osaston talolla pidettiin suuret painikilpailut ja niissä pääsi kolmen kaupungin mestariksi mies, joka syö The Co-operative Trading Co. Limited'in ravintolassa, meidän tavaroitamme valmistettua ruokaa. Ostakaa tekin meiltä tavaranne niin tullette yhtä väkeviksi ja notkeiksi tänään champpiinin kanssa.

Meillä on kaikellaista ruokatarvatar, hedelmiä, lihan, makkaraa, juurikasveja y. m. y. m.

The Co-operative Trading Co. Ltd.

BAY ja SECORD katujen kulmassa.

KIRJOTTAKAA! **KIRJOTTAKAA!**

Joko olette käyneet katsomassa meidän
--- uusia, hienoja ---

Postikorttiamme.

Ehdottomasti parhain valikoima kaupungissamme.

Hinta 2 kpl. 5c.

UUSI PARTURILIIKE

Olen avannut

PARTURILIIKKEEN,

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti.

PARTAVEITSLÄ TEROTETAAN.

JOHN PALO,

300 Bay Str., Port Arthur.

— \$ — \$ — \$ — \$ — \$ — \$ —
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteistöjä vastaan.
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1739c
Kauppa, velka y. m. laillisia
kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.
— \$ — \$ — \$ — \$ — \$ — \$ —

PHILIP LABBE & CO.,
PEARL ST.,
tukkukauppa. Me myymme
heinää, jauloja ja eläinten
rehuja.

Port Arthurin
Virvoitusjuoma-
tehdas
Valmistavat

Coca-Cola
y. m. virvoitusjuomia.

Tilakkaa kotinne kori
koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.

FORT FRANCESIN

Uusi Sauna.

Kun haluatte hyvää kylpyä,
niin tulkaa Sandenin suunaan.
Avoinna joka keskiviikko ja
lauantai 1—12 j. p. p.
G. LANDEEN.

Port Arthurista.

— Kansalaispapereita, valtakirjoja Suomeen y. m. hankkii
R. Smedberg & Co.,
315 Bay St. Osuuskannan uutessa talossa.

— Kansalaispapereita hankkii
John B. Mannerstam 204 Court St.
— Matkapilettejä täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— Kansalaispapereita hakieksaan se voitte tehdä kansalaisvalan miun huonani. Kaikkia laillisia adapereita allekirjoitetaan ja rannotetaan.

R. Smedberg,
rauhantuomari.

— Halutaan palvelija. Kysykää
heti Mrs. A. E. Cole, 136 Prospect
ave. (95)

— Koittakaa meidän herätyskellojamme hinnat 75c. yöspäin.
— Standard Jewelry Store, Simpson street. (m.)

— Kestäviä sekä helposti pestäviä kangasta ja saman hintaista kuin karttuuni, myös hattuja halvalla saatavana. 236 Bay St.

— Ottivat lehmiänsä pois. Kun kaupungin lehmipoliisi Dulmage talutti kahta lehmää takavarikko-aitioon perjantaina tulivat lehmien omistajat, pari ulkomaalaisia, "haastattelemaan" häntä ottaen lehmiänsä pois. Dulmage on tehnyt asiasta valituksen poliisituomarille. Lehmien omistajat joutuivat oikeudessa selittämään menetteläin.

— Kaupungin poliisit ovat saaneet erityisiä määräyksiä vaitia automobileille, niiden kulkunopeutta, lampuvarusteita y. m. Uusi haasteita saapua poliisioikuteen selittämään miksi voimassaolevia säädöksiä ei noudateta, on jo annettu automobiliin omistajille ja ajureille.

Uusi laki vaatii, että kaikissa automobileissa tulee olla kaksi numerolappua ja varustettava lampuvalistuksella, jotta jokainen voi heti nähdä numeron; toinen on asetettava etupolelle.

Automobiliin, kun katuvuonut seisahduttav ottamann tai jättämään matkustajia, tulee pysähtyä ja odottaa kunnes katuvuonut on mennyt matkaansa; jos joku ajori rikkoee tätä säädöstä hänen autonsa viedään heti takavarikkoon.

Sama määräys koskee n. s. auto- eli moottoripyöriä. Poliisille on annettu käsky vangita joka ainoa säädöksen rikkoja ilman mitään "elksyksiä."

— Suomalainen eksynyt metään. Kolme, Maachar avenuen varrella, Port Arthurissa, asuvaa suomalaista lähtivät perjantaina aamuna "homesteadilleen" lähelle Kaminitiquian asemaa. Noin kuuden mailin päässä asemalta kuljettuaan jokivartta koko matkan yksi heistä lähti oikasemaan matkaa. Toiset varottivat häntä käiskien palaamaan takaisin, mutta mies vaan asteli matkaansa hyvää vauhtia. Luulten että hän palaa toiset eivät häntä seuranneet, mutta kun muutamia tuntia kului eikä miestä kuulunut, tulivat he levottomiksi ja alkoivat häntä etsiä. He pian palasivat jokirannalle ja täällä odottivat tuntikausia raskaassa vesisateessa hänen palaamista, ja viimein, kun häntä ei saapunut, ottivat junan ja saapuvat perjantait-iltaan kaupunkiin. Tänä aamuna he ilmoittivat asian poliisille ja lähetettiin Fort Williamiin kertomaan samalla asia konstaapeli Stringerille.

Fort Williamista.

— Jälkimmä, virvoitusjuomia ja tupakkaa, paperossia ja sikaa-

\$1.00

\$1.00

SÄKENIEN vuosikerran tilauksesta

joka on ainoastaan

\$1.00

annetaan nyt vapaasti 114 sivua käsittävä

RAIVAAJAN

KOKO MAAILMAN KARTASTO

josta on jo otettu 6 sanoo 6 eri painosta

Eräs toveri otti yhtenä päivänä 70 tilausta Sakenille, antamalla kartaston. Tehkää yksi kova ryntäys kaikkialla ja tilaajamäärä on pian 10,000

RAIVAAJA,

Box 468,

Fitchburg, Mass.

\$1.00

\$1.00

Tiedonhaluiset!

Nyt on teillä tilaisuus tyydyttää lukuhaluanne! Kain myös ne joilla ei vielä ole lukuhaluja voivat sen saada, ostamalla

Ruokahalun myynti ja Kansantajuisia läksyjä taloustieteessä.

Nämä kirjaset käsittelevät lyhyesti ja selvätajuisesti asioita, jotka on välttämättömiä aikansa seuraaville kansalaisille.

Niitä kirjoja on saatavissa tämän lehden konttoorissa ja jokaisella lehtemme asiamiehellä maksavat ainoastaan varttin.

Joutukaa siis varttine kanssa ennenkuin ilman jäätte.

TYOKANSA,

Box 516,

Port Arthur, On

Soittokunnan johtajat HUOMATKAA!

Kykenevä soittokunnan johtaja saa paikan, kun lähetää hakuksensa, todistuksensa ja pakka-

Rautatieläiset

Tarvitessanne RUOKA ja LIHAVARAA, muistakaa, että me olemme tilaisuudessa täyttämään tilauksenne nopeimmin ja suurimmalla täsmällisyydellä.

TAVARA PARASTA SAATAVISSA OLEVAA.

HINNAT MAHDOLLEIMMAN HALVAT

varustettuna uudella otiskolla ja joka suhteessa ensiluokkaisessa kunnossa. Sen monipuolista sisällöstä mainittakoon:

Miksi Teddy hävisi (suuri etusivuun kuva republikaanien konventisionista). Katsaus mailman menoon (kirjoitt. Kalle Aleksanteri). Puolueriennot Kuparisaarella I (piirustanut SNT). Yksi kukaan herran yrittäjänsä (Elämän Humun kirjoitus Liibacka-jutusta, jota R. S. nel valaisee puolen sivun kokoisella, mitä erilaistuneita tunteita herättävällä kuvalla). Siirtolaiskongressin todellinen tarkoitus (piirustanut SNT). Canadian valtiollinen asema (kirj. Hijojo Rotilainen, kuvilla kaunistanut SNT). Kansallinen kuu ja epäkansallinen kuu (kirj. Jaako Puupera). Tämän kaiken lisäksi ja höysteeksi on lehdessä vielä suuri joukko mehukkaita pieniä paloja, neroleimauksia ja lauseenlöysäyksiä. Koko hökötyksen maksaa 10c. kappale.

Tilataan osoitteella:

VAKALEUKA, Box 516, PORT ARTHUR, CAN.

Tarvitsemmeko rikastuttaa porvareita?

EI SIINKAAN.

No miksi sitten käynte osastassa porvarillisilla asiatomistojilla laivapöytä, kun voitte saada niitä samalla hinnalla ja usein halvemmalla kuin liikkeestä. Sitä paitsi pidämme huolen siitä että Teitä on vastaanotamassa henkilö joka ohjaa Teitä laivaan ja muuten pitää huolta Teistä. Ja jos ajotte lähettää rahaa, niin varmin paikka on ehdottomasti meidän kautamme. Ei tapahdu viivytystä eikä unhoiteta kuten nurkka-agentit tekevät.

Siis pistäytäkää

Työkansaan

kun tahdotte tietoa eli apuamme.

SUURET

PAINIKILPAILUT

Port Arthurin s. s. osaston talolla pidettiin suuret painikilpailut ja niissä pääsi kolmen kaupungin mestariksi mies, joka syö The Co-operative Trading Co. Limited'in ravintolassa, meidän tavaroitamme valmistettua ruokaa. Ostakaa tekin meiltä tavaranne niin tullette yhtä väkeviksi ja notkeiksi tämän champpionin kanssa.

Meillä on kaikellaista ruokatarvasta, hedelmiä, lihaa, makkaraa, juurikasveja y. m. y. m.

The Co-operative Trading Co. Ltd.

BAY ja SECOND katujen kulmassa.

KIRJOTTAKAA! KIRJOTTAKAA!

Joko olette käyneet katsomassa meidän
- uusia, hienoja -

Postikorttiamme.

Ehdottomasti parhain valikoima kaupungissamme.

Hinta 2 kpl. 5c.

Fort Williamin Sosialistiosaston

RAVINTOLA

Vastapäätä Haalia

ON PARHAIN RAVINTOLA TÄSSÄ KAUPUNGISSA.

KAHVIA, TEETÄ JA VIRVOITUSJUOMIA SAATAVANA
KAIKKINA AIKOINA RAVINTOLAN AUKIOLELLA.

MAUKKAIMMAT RUUAT JA PARHAIN KOHTELU.

208 Robertson St. S. S. O. RESTAURANT, Fort William.

UUSI PARTURILIIKE

Oien avannut

PARTURILIIKKEEN,

jossa palvelen kansalaisia
huoltoliiksesti.

PARTAVEITSIÄ TEROTE- TAAAN.

JOHN PALO,

300 Bay Str., Port Arthur.

— \$ — \$ — \$ — \$ — \$ — \$ —
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteistöjä vastaan
John B. Mannerstam
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia
kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.
— \$ — \$ — \$ — \$ — \$ — \$ —

PHILIP LABBE & CO.,
PEARL ST.
tukkukauppa. Me myymme
heimiä, janoja ja eläinten
rehuja.

Port Arthurin Virvoitusjuoma- tehdas

Valmistavat

Coca-Cola
y. m. virvoitusjuomia.

Tilakaa kotinne kori

koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja

Second katu 108. Puhelin 849.

FORT FRANCESIN

Uusi Sauna.

Kun haluatte hyvää kylpyä,
noin tulkaa Sandenin saunan.
Avoimna joka keskiviikko ja
lauantai 1—12 j. p. p.
G. LANDEEN.

Kättilö

MARIA LUOSTARINEN,

341 Wiley St.

Port Arthur, Ontario.

UUSI — PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät
Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisesti O. Aarnion kahvi-
lassa Bay St.
Jackson & Ahlborn

rammattaan.
R. Smedberg,
rauhantomari.
— Halutaan palvelijia. Kysykää
heti Mrs. A. E. Cole, 136 Prospect
ave. (95)
— Koittakaa meidän herätyk-
kellojamme hinnat 75c. ylöspäin.
— Standard Jewelry Store, Simp-
son street. (m.)
— Kestävää sekä helposti pes-
tävää kangasta ja saman hintaista
kuin karttuuni, myös hättä hal-
valla saatavana. 236 Bay St.

— Ottivat lehmänsä pois. Kun
kaupungin lehmäpoliisi Dulmage
talutti kahta lehmää takavarik-
ko-aitioon perjantaina tulivat leh-
mien omistajat, pari ulkomaalaisia,
"haastattelemaan" häntä ot-
taen lehmänsä pois. Dulmage on
tehnyt asiasta valituksen poliisi-
tuomarille. Lehmien omistajat
joutuvat oikeudessa selittämään
menettelyään.

— Kaupungin poliisi ovat saa-
neet erityisiä määräyksiä vaitia
automobileille, niiden kulkunope-
utta, lampuvarusteita y. m. U-
seita haasteita saapua poliisioike-
uteen selittämään miksi voimassa
olevia säädyksiä ei noudateta, on
jo annettu automobiliin omista-
jille ja ajureille.

Uusi laki vaatii, että kaikissa
automobileissa tulee olla kaksi
numerolappua ja varustettava
lampuvalaistuksella, jotta jokai-
nen voi heti nähdä numeron; toi-
nen on asetettava etupoleille.

Automobiliin, kun katuvaunut
seisahtavat ottamaan tai jättä-
mään matkustajia, tulee pysähtyä
ja odottaa kunnes katuvaunu on
mennyt matkustajia; jos joku ajur-
i rikkoee tätä säädyksiä hänen au-
tonsa viedään heti takavarikkoon.
Sama määräys koskee n. a. au-
to- eli moottoripyöriä. Poliisiel-
le on annettu käsky vangita joka
ainoa säädyksiä rikkoja ilman
mitään "esikysyä."

— Suomalainen eksynyt met-
säin. Kolme, Machar avu-
ren varrella, Port Arthurissa, asuvaa
suomalaista lähtivät perjantai-
aamuna "honestadilleen" lähel-
le Kaministiguan asema. Noin
kymmenen mailin päässä asemalta
kuljettuaan jokivartta koko mat-
kan yksi heistä lähti oikeaamaan
matkaa. Toiset varottivat häntä
käskien palaamaan takaisin, mut-
ta mies vain asteli matkansa hy-
vää vauhtia. Luullen että hän
palaais toiset eivät häntä seuran-
neet, mutta kun muutaman tuntia
kulki eikä miestä kuulunut, tuli-
vat he levettoimiksi ja alkoivat
hänää etsiä. He pian palasivat
jokirannalle ja täällä odottivat
tuntikausia raskaansa vesiaates-
sa hänen palaamista, ja viimein,
kun häntä ei saapunut, ottivat ju-
nan ja saapuivat perjantai-iltana
kaupunkiin. Tänä aamuna he il-
moittivat asian poliisille ja lähe-
tettiin Fort Williamin kerto-
maan sama asia konstaapeli
Stringerille.

Fort Williamista.

— Jätkä, virvoitusjuomia
ja tupakkaa, paperasia ja sikaa-
ria ja postimerkkejä saatavana
Mike Bruno, 700 Simpson St.,
Fort William.

— Neulajoja. Otan vastaan naie-
ten neulomatöitä. (120)

Lisä kauppi,
821 McMillan st.

— Turkkilaiset olivat liian tuore-
ja; sakotettiin. Angus McIntyre
sakotti maanukan poliisituomari
O'Brien \$145 siitä että ensimmäi-
nen hallussa oli luvattomalla a-
jalla pyydytettävä kuusi majavan,
joka saukon ja neljäkymmentä
makiirtoa nahkaa. McIntyre
on koonnut nahkoja teettäkseen
turkin erälle sukulaanilleen. Nä-
hetään takavarikkoon ja li-
hetetään Torontoon.

\$1.00

annetaan nyt vapaasti 114 sivua käsittävä
RAIVAAN
KOKO MAAILMAN KARTASTO

josta on jo otettu **6** sanoo **6** eri painosta

Eräs toveri otti yhtenä päivänä 70 tilausta Sakenille,
antamalla kartaston. Tehkää yksi kova ryntäys kaikkialla
ja tilaajamäärä on pian 10,000

RAIVAAJA,

\$1.00

Box 468,

\$1.00

Fitchburg, Mass.

Tiedonhaluiset!

Nyt on teillä tilaisuus tyydyttää lukuhaluunne! Kun myös
ne joilla ei vielä ole lukuhalua voivat sen saada, ostamalla

Ruokahalun myynti ja Kansantajuisia läksyjä taloustieteessä.

Nämä kirjat käsittelevät lyhyesti ja selvätajuisesti asioita,
jotka on välttämättömiä aikansa seuraaville kansalaisille.
Näitä kirjoja on saatavissa tämän lehden konttoorissa
ja jokaisella lehtemme asiamiehellä maksavat ainoastaan
varttin.

Joutukaa siis varttine kanssa ennenkuin ilman jättäte.

TYOKANSA,

Box 516, Port Arthur, Ont.

**Soittokunnan johtajat
HUOMATKAA!**

Kykenevä soittokunnan johtaja
saa paikan, kun lähettää hake-
muksensa, todistuksensa ja palk-
kavastimuksensa ennen t. k. 31
päivää osoitteella:
S. S. osaston johtokunta,
514 Bay st., Port Arthur, Ont.

**Cobaltilaiset
HUOMATKAA!**

Kun tunnente, kurkkuaan kui-
vaavan tai kun haluatte itsekään
virvoittaa hyvillä, maukkailla ja
täysin terveellillä juomilla, niin
käännykää silloin meidän puolem-
me. Meiltä saatte parhaat virvo-
kejuumat Cobaltissa.
Virtanen & Wigren Bottling
Works,
Posti osoite: Lbox 620, Cobalt, Ont.

- Rautatieläiset -

Tarvitesanne RUOKA- ja LIHATAVARA, muistakaa, että
me olemme tilaisuudessa täyttämään tilauksenne nopeimmin ja suu-
rimmalla täsmällisyydellä.

TAVARA PARASTA SAATAVISSA OLEVAA.
HINNAT MAHDOLLISIMMAN HALVAT.

Finnish Co-operative Store,

Fort William, 528 Simpson Street,

S. W. RAY. C. W. JARVIS

RAY, STREET & Co
PERUSTETTU 1894.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR PORT WILLIAM

\$ % luvon maksatus otetaan mitta säästök-
kassasta, kun paatuu ottaa vähintään \$1.00.

Me jatkamme rahaa, jos tahdotte rahaa-
ta eli ottaa kassaa.
Näitä on suuri joukko kassasta ja le-
toja Port Arthurissa ja Fort William-
issa, näistä suuri määrä on varustettu.
Piletit pankkipilettiä laajalle kaikin
leimilla. Kysykää maksutietoja josta
kassasta maksutietoja postin-
vasta.